

Українські землі у складі Румунії.

Татарбунарське повстання.

Суспільно-політичне життя.

Українська національна партія.

План уроку

- ◆ Українські землі у складі Румунії. Татарбунарське повстання.
- ◆ Суспільно-політичне життя.
- ◆ Українська національна партія.

Українські землі у складі Румунії

Назва земель

Північна Буковина, Ізмаїльський, Аккерманський, Хотинський повіти Бессарабії, українське населення румунського повіту Мармарош

Економічне і соціальне становище українського населення

- Перетворення Північної Буковини та українських земель Бессарабії на джерело дешевої сировини й робочої сили.
- Розвиток сировинних галузей: лісова та деревообробна промисловість Буковини, рибне господарство Південної Бессарабії.
- Панування в промисловості дрібного кустарного виробництва з ручною й напівручною працею; розвиток дрібної промисловості: обробка шкур, варіння мила, виробництво тканини і сукна, олії тощо.
- Погіршення економічного становища в умовах світової економічної кризи 1929—1933 рр. Масове безробіття.

Економічне
і соціальне
становище
українського
населення

- 1919 р. — початок аграрної реформи, яка не враховувала інтереси українського селянства, яке наділялося мізерними наділами.
- Зниження попиту на сільськогосподарську продукцію в умовах економічної кризи 1929—1933 рр., що стало однією з причин скорочення посівних площ, зменшення поголів'я худоби тощо.
- Проведення класичної колоніальної політики, спрямованої на зміцнення контролю над українськими територіями.
- Переселення румунських колоністів на землі Північної Буковини.
- Адміністративна уніфікація загарбаних земель, поширення на них румунського законодавства.
- Ліквідація самоврядування громад

Економічне
і соціальне
становище
українського
населення

- Розгортання політики румунізації: оголошення румунської мови державною; заборона української мови в державних і муніципальних органах; зміна назв міст і сіл, імен та прізвищ на румунські; закриття українських шкіл, гімназій; ліквідація української кафедри в Чернівецькому університеті; закриття українських культурно-освітніх товариств.
- *1924 р.* — антирумунське Татарбунарське повстання

Діяльність
українських
політич-
них партій
і рухів

- Заборона діяльності політичних партій в умовах дії стану облоги з *1918 по 1928 рр.*
- Нелегальна діяльність із *1918 р. Комуністичної партії Буковини*, лідерами якої були С. Канюк, В. Гаврилюк (діяльність, злиття з Комуністичною партією Румунії в 1926 р.).
- *1928—1938 рр.* — період відносно ліберального правління, що характеризувався активізацією політичної діяльності.
- *1927 р.* — створення *Української національної партії (УНП)* на чолі з В. Залозецьким, діяльність якої схилилася до компромісів із владою та передбачала виключно легальні методи боротьби.
- *1929 р.* — розгортання на Буковині легальної діяльності *прокомуністичної організації «Визволення»*, яка, як і інші організації подібного спрямування, не користувалася масовою підтримкою з боку населення; програма цієї організації передбачала: одержавлення економіки; аграрні перетворення; приєднання до Радянської України.
- *Середина 1930-х рр.* — виділення з УНП радикального крила під керівництвом *О. Зибачинського, І. Григоровича та Д. Квітковського*, яке розгорнуло нелегальну діяльність конспіративних груп за зразком оунівських; вплив цієї радикальної національної групи на молодіжні та спортивні товариства.
- *1938 р.* — установлення військової диктатури в Румунії, заборона діяльності всіх політичних партій

Татарбунарське повстання

- ◆ Татарбунарське повстання — це антиурядове селянське повстання, яке відбулося у вересні 1924 року на території Бессарабії, що тоді перебувала під румунською владою. Воно було викликане невдоволенням місцевого населення політикою румунської влади, яка проводила репресії та обмежувала права селян.
- ◆ Повстання очолили місцеві комуністи, які намагалися підняти населення на боротьбу за возз'єднання з Радянською Україною. Основні події відбулися в районі містечка Татарбунари, де селяни захоплювали адміністративні будівлі, знищували документи та проголошували Радянську владу.
- ◆ Незважаючи на початковий успіх, румунська армія та жандармерія швидко придушили повстання, а його учасників піддали жорстоким репресіям.